

„...a probléma legtöbbször abból adódik, hogy az egyház nevében szólók nem ismerik eléggé az illető kérdéseit, gondjait, kétélyeit, hanem csak egyszerűen azt mondják neki, jöjjön oda, ahol ők tartanak a hitben, és akkor minden rendben lesz.”

Hogyan hisznek a férfiak? ► 3. oldal

„Egy dolog nagyon biztosan látszott ezen az evangélikus lelkészek nagy részét megszólító konferencián: minden látszat ellenére is van okunk a jó érzésekre és a reménységre.”

A lelkészek „lelke” ► 5. oldal

„Képzeljünk el egy olyan vidéket, ahol több száz kilométeren át autózhatunk anélkül, hogy bármi élőtlátnánk. Kiszáradt folyómedrek, csonttá száradt bozótok, mumifikálódott állattetemek tarkítják a tájat, és életnek semmi jele.”

Éhínség Afrika szarván ► 7–10. oldal

A személyes gyónás felfedezése ► 2. oldal
Templomot megtartó hit ► 3. oldal
Virágszirmok Tessedik sírján ► 4. oldal
Esti hálaadásunk öröme ► 11. oldal
A szeptember nem a nyár vége ► 12. oldal
Beszélgetés a Keve elnökével ► 13. oldal

FOTO: T. PINTER KÁROLY

Országos tanévnyitó – az újonnan átvett pestszentlőrinci iskola előtt

► Homlokzatán immár a gyermekmentő lutheránus lelkész, Sztehlo Gábor nevét hirdeti a pestszentlőrinci evangélikus templom tőszomszédságában álló patinás iskolaépület. Nem véletlen, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) oktatási intézményeinek országos tanévnyitóját idén éppen itt, a „családhoz” újonnan – negyvenharmadikként – csatlakozott intézményben tartották meg múlt vasárnap, az oktatásért is felelős elnök-püspök, Gáncs Péter szolgálatával. A helyszín egész pontosan az evangélikus intézmények előtt elterülő árnyas park volt, ahová az iskola vadonatúj – Luther-rózsát is magában foglaló – logójával ékesített nyakkendőben, illetve sállal sereglettek a diákok és a pedagógusok.

A XVIII. kerületi önkormányzattól átvett és az új tanévtől Sztehlo Gábor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium néven nevezetett intézmény fővárosunkban az első, amely az óvodáskortól az érettségi megszerzéséig vállalja a gyermekek oktatását és nevelését. (Erre eddig csak a méltán irigyelt győri és az orosházi evangélikus oktatási központokban volt lehetőség.) Közel nyolcszáz diákjával és több mint száz tanárával így is a második legnagyobb evangélikus tanintézet lett a lőrinci, ahol a főváros harmadik, az ország tizenharmadik evangélikus gimnáziuma nyithatta meg kapuit. Az iskola különlegessége, hogy az országban itt lesz először lehetőségük a diákoknak diakóniából is érettségit tenni.

Az országos tanévnyitó istentiszteleten Gáncs Péter püspök mellett Győri Gábor esperes, helyi lelkész és Deák László iskolalelkész szolgált.

Miután a püspök felszentelte az új iskolát, fővárosi lelkészek kara énekelte az ősi áldáskívánást, a „konfirmát”.

Az új intézmény új logójára utalva – Lk 6,10 alapján tartott – ünnepi igehirdetésében Gáncs Péter egybekel mellett így fogalmazott: „Akinek még nem sokat mond a kereszt, azokat bátorítom arra, hogy lássák egyszerű pluszjelként ezt a két vonalat. (...) Természetesen nem plusz anyagi juttatásokra gondolunk, hiszen az egyházi iskolák a rendszerváltozás óta csupán annyit kérnek, ami minden más fenntartású iskolát törvényesen megillet hazánkban. A felülről, Istentől kapott kincseinkből viszont szeretnénk pluszismereteket, életbölcsségeket, pluszszereket, örömet és közösségképes, felelős szabadságot ajándékozni a reánk bízott gyermekeknek és rajtuk keresztül szüleiknek, családtagjaiknak.”

► Folytatás a 3. oldalon

Munkaévkezdő tanévnyitó

Azért az nagy poén volt, amikor az evangélikus lelkészek munkaévkezdő konferenciájának német vendég előadóját rövidnadrággal és pólóval ruházták „le” lelkészi karunk hölgytagjai. Még nagyobb poén volt, amikor az immár akklimatizált Klaus Douglass evangélikus lelkész bevalotta, hogy ő voltaképp az előző napon is csak azért lépett ünnepelőben a bonyhádi gimnázium tikkasztó hőseget árasztó sportsarnokának pódiumára, mert nem gondolta, hogy Magyarországon ekkora különbség van a protestáns felekezetek lelkészei között. Ő ugyanis korábban csak református lelképásztorok között szolgált... Ekkora különbség persze nincs, e sorok írója gyanítja, hogy a kánikulában vélhetően a református szolgatársak is csak Klaus Douglass kedvéért erőszakolták magukat öltönyökbe...

A lényeg itt most azon volna, hogy öröm látni, amikor az amúgy tisztelendő urak és hölgyek nélkülöznek mindennemű külsődleges tekintélyt, és természetes módon öltözve, viselkedve hozzák – önmagukat. Őszintén sajnálom, hogy múlt vasárnap a legújabb evangélikus oktatási intézmény, a Sztehlo Gábor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium elé sereglett diákoknak (és pedagógusoknak) efféle „látvány” nem adatott meg.

Az új intézmény hivatalos tanévnyitó ünnepsége egyúttal az evangélikus oktatási intézmények országos tanévnyitója is volt, így természetesen érthető és helyénvaló, hogy minden illő rendben, méltóságteljes ünnepélyességgel zajlott. Csak hát ebben az új iskolában ezt a tanévet többségükben még olyan fiatalok kezdik (közel nyolcszázan), akik májusban talán még azt sem tudták, mi fán terem az evangélikusság... Első érdemi benyomásuk tehát e több

mint kétórás tanévnyitó volt egyházunkról.

Az oktatásért is felelős elnök-püspök ugyan megpróbált kifejezetten hozzájuk (is) szólni, ám az igehirdetés csupán töredéke volt a máskülönbben példás szakszerűséggel megkomponált „liturgiának”. Nem folytatom, hiszen nem történt hiba, nincs miért reklamálni, és egyháztagjaink ezt bizonyára megelégedéssel nyugtazzák majd a televíziós felvétel látván. Azt azonban borítékolhatjuk, hogy az érintett diákok számára – az igehirdetésen és Deák László iskolalelkész néhány mondatán kívül – csupán az országos felügyelőnek, Pröhle Gergelynek és helyettesének, Lengyel Annának a pódiumra lépése tudott némi „emberközelséget” sejtetni egyházunkból. Hogy a fiatalok elhitték-e Pröhle Gergelynek, hogy az imént fekete Luther-kabátban felsorakozott lelkészek némelyike ma is gyakorta vesz a kezébe gitárt, másikkuk meg éppenséggel kiváló zongoravirtuóz, azt nem tudhatom. Azt azonban Klaus Douglasstól is hallhatuk, hogy amíg az egyház nem tud „emberközelinek” mutatkozni, addig a mai fiatalok elől maga takarja el a rálátást a transzcendens titkára...

Keményebb kritikára momentán sajnos nincs „alapunk”. Aki kezébe veszi hetilapunk mostani számát, az – néhány üdítő kivételtől eltekintve – többnyire korrekt, ám száraz beszámolókat, ilyen-olyan évforduló apropóján íródott megemlékezéseket, nekrológokat olvashat. Az *EvÉlet* olvasója talán azt se hinné el, hogy szerkesztőségünkben derűs, fiatalos (sőt, a főszerkesztő kivételével: fiatal) szolgatársak dolgoznak. Még talán azt is megkérdeznék, amit – állítólag – elődeimtől kérdezgettek egykor: „Biztos, hogy az *Evangélikus* után nem elírás az *Élet*?”

■ TPK

Országos munkaévkezdő lelkészkonferencia Bonyhádon

FOTO: HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA

► Összeállításunk az 5. oldalon

Országos tanévnyitó

► Folytatás az 1. oldalról

A „sokfelvonásos” – csaknem kétórás – ünnepélyes tanévnyitót a közszolgálati televízió (M1) kamerái is rögzítették, így annak részleteit olvasóink akár már láthatták is.

FOTO: MÉSZÁROS GÁBOR

„Azt kívánom, hogy a Sztéhlo Gábor olyan iskola legyen, ahol a diákok nem a tanévvárót várják, hanem a tanévnyitót” – mondta az ünnepi istentiszteletet követő rövid beszédében *Ughy Attila*,

Pestszentlőrinc–Pestszentimre polgármestere, majd jelképesen átadta az intézmény kulcsait *Kákay Istvánnak*, az MEE országos irodaigazgatójának, aki – beszédét követően – bemutatta az iskola új zászlaját. (A folytonosság

ens aedificat supra petram – a bölcs ember sziklára épít” – utalva arra, hogy az intézmény célkitűzése stabil, határozott értékek szerint nevelni a diákokat.

Az igazgató beiktatását az iskolalelkész, *Deák László* beiktatása követte. Az istentiszteleten részt vett *Pröhle Gergely* államtitkár-helyettes, országos felügyelő, valamint *Radosné Lengyel Anna* országosfelügyelő-helyettes, a Déli Egyházkerület felügyelője is. Az istentisztelet elején és végén az aszódai gimnázium énekkara énekelt *Szabó Andrásné* vezényletével, a megnyitón pedig a *Canterino* vegyes kar szolgált. Az ünnepség végén falültetésre is sor került.

► EvÉlet-összeállítás

Templomot megtartó hit

► Száz éve épült templomáért adott hálát a váckisújfalui leánygyülekezet augusztus 28-án, vasárnap délután. A centenáriumi ünnepség a Galgagyörkhöz tartozó közösség erős élni akarásáról tett bizonyosságot. Különös színezetet kapott az esemény azzal, hogy éppen a Szentháromság ünnepe utáni 10. vasárnapon zajlott, mely ünnep ősidők óta Jeruzsálem pusztulásának emléknapja. (Beteljesedett a jézusi prófécia, kőkövön nem maradt a szent városban, mert nem ismerték fel az isteni meglátogatás idejét, a hozzánk érkező Messiást.)

Az egyházkerület püspöke igehirdetésében a zokogó Krisztust állította középpontba, akinek fájt népe hitetlensége. Jézus és a templom kapcsolatáról szólva *Fabiny Tamás* kiemelte, hogy a templom Jézus természetes közege volt, gyermekkorától kezdve szerette, és ragaszkodott hozzá. Ezért tört fel lelke mélyéről a sírás, amikor az őt elutasító nép hitetlensége büntetéseként látta a szanaszét heverő köveket, a jövőbeni szétdőlt várost. Ma is kulcskérdés – mint a püspök fogalmazott –, hogy felismerjük-e a békeség útját és a meglátogatás idejét. Väckisújfalu népe felismeri-e, hogy a szószékről nem emberek szólnak, hanem a békességszerző Krisztus? Engedjük-e, hogy a békétlenség láncolata nálunk szakadjon meg? Romos és gaz által fölvert templomok bizonyítják, hogy a békeség útja és a krisztusi meglátogatás elutasítása ma is életveszélyes.

lyes. A büntetési tétel nem változott kétezer év alatt. Ezért tehát legyünk Isten élő kövekből épült temploma, s testünk is legyen a Szentlélek Jézus által megtisztított temploma – zárta igehirdetését *Fabiny Tamás*.

Arra is fény derült vasárnap, hogy egy közgyűlés is lehet ér-

Krisztus. *Selmecei Lajos* nyugalmazott lelkész azért a szeretetért és kitartásért adott hálát Istennek, amely az ő évtizedekkel ezelőtti ottani szolgálatát vette körül, egy korábbi templomrenoválás során is. *Nobik Erzsébet* nyugalmazott lelkésznek, a gyülekezet egyik korábbi lelkészének kö-

A SZERZŐ FELVÉTELE

tékes és élményszerű. *Pintér János* helyi lelkész rövid beszámolójában összefoglalta a 2,4 millió forint értékben elvégzett munkákat. Az egyházkerület nyugalmazott püspöke, *D. Szabó Imre* személyes hangvétele köszöntőjében szólt a gyülekezethez fűződő különleges kapcsolatáról, hiszen a Väckisújfalu az ő lelkésszé formálódásának helyszíne volt (egyszer még kántorizált is a gyülekezetben).

Benczúr László kerületi felügyelő arra tette a hangsúlyt, hogy a templom bizonyíték: velünk az Isten. *Mekis Ádám* esperes a lelkészek és a leánygyülekezetek kapcsolatáról szólva mondott igaz és a lelkészekben nyilván visszhangra és helyeslésre találó szavakat, hangsúlyozva, hogy a gyülekezet eddigi megtartója és jövőbeni garanciája is maga Jézus

szöntője szlovák nyelven is megszólalt. Mindent elmondott az a kívánsága, hogy ma is szaladgáljanak gyermekek az oltár körül, mint az ő idejében. „De hol vannak a gyermekek?” – kiáltott valaki közbe... *Lindákné János Zsuzsanna* hévízgyörki lelkész mint a falu szülőtte adott hálát azért az erős lelki és szellemi háttérért, amely őt Väckisújfalunak köszönhetően kíséri életében és lelkészi szolgálatában.

Az egyházkerület püspöke zárszavában a hit megvallásának fontosságára hívta fel a figyelmet, amelyet a közelgő népszámlálás során is gyakorolhatunk. Hogy mit hoz az elkövetkezendő száz év, nem tudhatjuk. De az bizonyos, hogy templom csak akkor lesz (Väckisújfaluban is), ha lesz élő krisztusi hit. Legyen hát hitünk élő reménység is!

■ SZABÓ ANDRÁS

Hogyan hisznek a férfiak?

V. evangélikus férfikonferencia Szombathelyen

► Idén történt először, hogy az evangélikus férfikör meghívására az éves konferenciára nem a piliscsai Béthel Missziói Otthonban, hanem a szombathelyi gyülekezetben került sor augusztus 26-a és 28-a között. A mintegy ötven résztvevő pénteken délután gyülekezett össze a nagy hőségben is kellemesen hívós alagsori teremben, ahol e sorok írója 1Móz 7,9–22 alapján tartott nyitóáhitatot, amelyet hangulatos bográcsos vacsora, majd hosszas beszélgetés követett.

Másnap reggel *Gyarmati István* sárvári lelkész ApCsel 17,22–28 verseiről elmélkedett. A konferencia megnyitóján a gyülekezet nevében *Hasza Mónika* másodlelkész és *Brennovits István* felügyelő köszöntötte a résztvevőket.

A főelőadást *Werner Lauterbach*, a bajor evangélikus egyház férfimissziós munkájának vezetője tartotta a fenti címmel. Egy, a bayreuthi egyetem által készített felmérésből indult ki, amelyet az egyházi életben való részvételtől magukat távol tartó férfiak között végeztek. Tehát olyanok között, akik bár tagjai az egyháznak, de nem járnak templomba.

Felvázolta, hogy a probléma legtöbbször abból adódik, hogy az egyház nevében szólók nem ismerik eléggé az illető kérdéseit, gondjait, kéréseit, hanem csak egyszerűen azt mondják neki, jöjjön oda, ahol ők tartanak a hitben, és akkor minden rendben lesz. Az irgalmas samaritánus példázatán keresztül rávilágított: Jézus nem konkrét tanácsot adott az írástudónak arra nézve, hogy mit tegyen, hanem segített neki, hogy maga találja meg a helyes utat.

Német férfikörökből vett példákkal illusztrálta, hogy ahol a kereső férfiaknak helyet és lehetőséget adtak kételyeik megfogalmazására, ott összejöttek, idővel összetartó közösséggé váltak, és a hit útján is elindultak. A válasz tehát az, hogy a férfiak másként hisznek, mint a nők, több kételyt

fogalmaznak meg, ugyanakkor nagyobb igényük van az egyéni döntés kiérlelésére.

A másik délelőtti előadást *Pintér Mihály* nyugalmazott tábori lelkész tartotta *Férfiközösségek lelkisége* címmel. Elmondta, hogy nagyon szívesen jött az alkalomra, hiszen tábori lelkészi szolgálata idején is többnyire férfiak között volt, és német kollégáitól megtudta, hogy ott szervezeteileg is közelebb állnak a fér-

hon vannak is gondok, azért biztató eredményekkel is találkozunk, a világ több országában pedig egyenesen hatalmas ébredések indulnak.

Ezután *dr. Wirth Zsuzsanna* történelemtanár a szombathelyi gyülekezet történetét ismertette, utalva arra, hogy milyen nagy szerep jutott a gyülekezetté válásban az apránként betelepülő evangélikusok buzgó hitének és önszerveződésének.

FOTO: SZABÓ ENDRE

Werner Lauterbach, Koháry Ferenc és Tóth Sándor

fimisszióhoz. A hagyományos, zárt laktanyai életmód már nem jellemző, mióta önkéntesekből áll a hadsereg, ezért a meghirdetett alkalomokra kevesen szoktak elmenni, de a lelkipásztori beszélgetést sokan igénylik. Koszovói és afganisztáni külszolgálata idején viszont éppen azt tapasztalta meg, hogy a bezártság és a családtól való távollét miatt nagy az igény a közös alkalmakra. Itt a lelkiség is más, jobban odafigyelnek a másik ember lelki tulajdonságaira. Sokan nemcsak bajtársai, hanem lelki társai is egymásnak. Mint elmesélte, nagyon szép, egyszerűs mind megrázó istentiszteleti élményei voltak. Ezenkívül szólt még egy evangélikus testvérközösségről, a Michaelis Bruderschaftról, amelynek tagjai ugyan nem egy helyen élnek, de lelkiileg szoros közelségben vannak egymással.

A délután folyamán *Szevérenyi János* országos missziói lelkész a misszió különböző formáiról tartott előadást. Ezek egyike a jövőre amerikai segítséggel sorra kerülő *Reménység fesztivál* lesz *Billy Graham* fiának részvételével. Jó arra gondolni, hogy ha itt-

Végül *Tóth Sándor*, a népes helyi férfikör elnöke számolt be vetített képekkel a megalakulás óta eltelt öt év sok munkájáról, kezdve a szeretetotthon körüliekkel, folytatva a johannitáktól érkező segélyszállítmányok elosztásával, újabban pedig az egyházmegyeiben levő erőltlen gyülekezetek látogatásával, bátorításával.

Különleges élmény volt az erre a hétvégére eső *Savaria fesztivál*. A látványos és kétértelmű férfias szombat esti fáklyás legionárius felvonulás sajnos a közelgő vihar miatt elmaradt, de másnap még volt mód a záró seregszemle megtekintésére. A konferencia a vasárnap délelőtti gyülekezeti istentisztelettel, majd a láttottak-hallottak kiértékelésével, tervezetessel és közös ebéddel ért véget.

Többek között a távolabbról érkezők javaslatára a közeljövőben egynapos regionális találkozókra is sor kerül majd, hogy mindenki számára könnyebb legyen a részvétel.

A férfiak hitre jutása nemcsak a férfiaknak fontos, hanem a családoknak, a gyülekezeteknek, egyházunknak is, tehát mindenkinek.

■ KOHÁRY FERENC

Gyülekezeti nap Bobán – egy új lehetőség megáldása

Sokan jöttek el Bobára, az evangélikus templomba augusztus 14-én a 10 órakor kezdődő istentiszteletre. A szokatlanul nagy létszámú gyülekezet ezen az alkalmon adott hálát a július 1-jével önállósodott *Lakos Ádám Evangélikus Szeretetszolgálat* elindulásáért.

Körülbelül egy évvel ezelőtt néhány gondozónóval és gondozottal a nemescsói központú Sartoris Szeretetszolgálat kezdte meg itt működését abban a reményben, hogy a bobai rész rövid időn belül füg-

getlenedik, és le tud szakadni a nemescsói központról. Az igény és a szolgálat egymásra találtak; a Lakos Ádám Evangélikus Szeretetszolgálat huzsonhat gondozónője ma harmincöt-negyen kilométeres körzetben látja el a házi segítségnyújtás feladatát a több mint kétszáz gondozott között.

A hálaadó istentiszteleten *Gregersen-Labossa György*, egyházunk diakóniai bizottságának elnöke hirdette Isten ígétét, majd – a gyülekezet lelkészének, *Rostáné Piri Magdának*

a szolgálatával – beiktatta hivatalába *Móroczné Kiss Györgyi* megválasztott igazgatót és *Horváthné Ovádi Nikolettát* gazdasági vezetőt. Az istentisztelet úrvacsorával zárult, ahol gondozottak, gondozónők, gyülekezeti tagok egy közösségként élhettek meg Isten megbocsátó és megtartó szeretetét.

Az ünnepi alkalom után több mint százán maradtak együtt a parókia kertjében közös ebédre és kötetlen beszélgetésre.

■ K. K.

Éhínség Afrika szarván

- Milliókat fenyeget az éhhalál a 60 éve nem látott szárazság miatt.
- A Magyarországi Evangélikus Egyház diakóniai szolgálata gyűjtést szervez az etiópiai testvérek megsegítésére.
- Az összefogást segíti a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet. Helyszínre küldött munkatársuk már megkezdte a segélyprogram előkészítését.

HUMANITÁRIUS KATASZTRÓFA KELET-AFRIKÁBAN

A Szomáliát, Etiópiát és Kenyát sújtó rendkívüli szárazság miatt a régióban súlyos ivóvíz- és élelmiszerhiány alakult ki, melynek következtében közel tízmillió ember került közvetlen életveszélybe. Mint minden ilyen csapásnál, itt is a gyerekek és a nők a leginkább kiszolgáltatottak és veszélyeztetettek.

A Szomáliával határos országokban, a több százezer főt befogadó menekülttáborokban élők helyzete napról napra romlik...

Kelet-Afrikában, Afrika szarván nem csak a m

Belényi Dániellel – aki a Magyar Ökumenikus Segélyszerve

– Amikor Addisz-Abeába érkeztem, 18 °C volt, esett, és napokig nem láttam napsütést. Addiszból beértünk a hegyekbe, ott olyan eső és sár volt, hogy a délre induló segélyszállítmányok sofőrjei öt-tíz napnyi késést jelentettek – meséli riportalanym, *Belényi Dániel*, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet (MÖSZ) munkatársa, aki a napokban tért vissza Etiópiából. – Nehéz volt elképzelni, hogy a forró szárazság miatt vagyunk itt. Ezek után pedig, szinte né-

dacolva az esetleges fegyveres megtorlással is. Kenyában jelenleg körülbelül ötszázezer menekült él menekülttáborokban, és ez a szám folyamatosan növekszik. Abban a régióban, ahol a hosszú távú tevékenységét szeretné végezni Etiópiában a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet, ez a szám mára meghaladta a százhuszezret.

A Dollo Odo határváros környékén található tábor felépítése a következőképpen néz ki. Naponta kö-

menekülniük. Ők maradnak a falvakban, és különböző élelmiszeresztő pontokon próbálják beszerezni a havi fejadagjukat, amely rendszerint jócskán elmarad az elégségestől.

A menekülttábor lakóinak nyújtott segítségünk egy azonnali gyorssegély az egyházi háttérű segélyszervezeti partnereink közreműködésével, az etióp helyieken viszont egy hosszabb távú segélyprogrammal szeretnénk hatékonyan segíteni, mely nagyban függ az augusztus elején meghirdetett adománygyűjtő felhívásunk eredményétől is. Ez olyan vizes projekteket takar, amelyek hosszabb távon enyhíthetnék az ilyen krízishelyzeteket. A hárommillió forint értékű gyorssegélyt egy helyi partnerszervezet közreműködésével juttattuk el egy Kobe nevű, huszonötezer embert ellátó menekülttábor lakóinak. Természetesen ez szinte csepp a tengerben, hiszen az etióp helyzetet több milliárd dollárból lehetne csak megnyugtatóan rendezni, de mégis, amit tudunk, azt meg tesszük, magyar segélyszervezetként, magyar adományokból segítünk a súlyos krízisbe került embertársainkon. A térségben jelen van az összes nagy nemzetközi segélyszervezet és az ENSZ különböző szervei, amelyeknek a munkájához szintén hozzá tudunk járulni a magunk lehetőségeihez mérten.

– *Hogyan indul egy ilyen projekt?*

– Természetesen ahogy minden szakmailag megalapozott munka, úgy a miénk is a tervezéssel kezdődik. Nemzetközi krízishelyzet esetén összeül a szakmai stáb, és a rendelkezésre álló információk alapján felméri a legfontosabb teendőket. El kell tudni dönteni, hogy miként tudunk a leghatékonyabban segíteni. Ennek a folyamatnak az egyik első lépéseként jártam a tényfeltáró úton. Két hétre érkeztem Etiópiába, ebből az első hetet Addisz-Abeában töltöttem, hogy felvegyem a kapcsolatot a helyi partnerszervezetekkel. Ez itt a *DanChurchAid* és az *Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus* (etióp evangélikus egyház), amelyeknek a segélyszerve-

vezetével kicsit több szervezést, pontosabban adminisztrációt igénylő az együttműködés, hiszen – szemben az egyháziakkal – állami felügyelet alatt állnak.

Az etióp evangélikusok vezetője, *dr. Wakseyoum Idosa Negeri* lelkész meghívott a vasárnapi istentiszteletükre, ahol lehetőséget kaptam, hogy átadjam a magyar evangélikusok nevében *dr. Fabiny Tamás* püspök üdvözlő szavait is. Az első néhány nap

a második hét terepfelmérő munkájának tervezésével telt, amit aztán tett követett, így jutottam el Dollo Odóba, illetve a körülötte lévő menekülttáborokba.

Egy ilyen út alkalmával fel kell mérni, hogy a helyi vagy a már helyszínen lévő nemzetközi partnerszervezetekkel együttműködve szükség van-e telepíteni saját kollégákat, vagy hatékonyabb a már ott lévőkön keresztül végezni a segélyezést.

hány kilométerrel a pocsolyák után már csontszárazra szikkadt kukoricamezőn át vitt az utunk. Hihetetlen kontraszt szinte egymás szomszédságában. Képzeljünk el egy olyan vidéket, ahol több száz kilométeren át autózhatunk anélkül, hogy bármi életet látnánk. Kiszáradt folyómedrek, csonttá száradt bozótok, mumifikálódott állattetemek tarkítják a tájat, és életnek semmi jele. Kísérteties élmény.

Ebben a régióban több helyen oszt élelmet a kormány egyfajta elosztóbázisok rendszerét alkalmazva, de négy és fél millió etióp éhező élelmezése komoly feladatot jelent, s itt is elkél a külső segítség. Az itt élők azt mesélték, hogy náluk másfél éve nem esett eső. És a következő eltűnő életformaként definiálták magukat.

zel kétezer menekült jut át a határon – ők egy regisztrációs táborba kerülnek. Itt felveszik az adataikat, kapnak élelmet, megnézi őket orvos, majd a várostól körülbelül hat kilométerre lévő átmeneti táborba kerülnek. Jelenleg huszonötezer vannak ezen a helyen, ahol három hónapot tölthetnek. Ezután mehetnek a menekülttáborokba, amelyek a várostól akár hetven kilométerre is lehetnek, hatalmas területeken.

Ami miatt mi Etiópiára koncentrálnunk, az az, hogy ott kétféle válik a probléma, történetesen a százezres szomáliai menekülttáborra és annak a négy és fél millió etiópnek a helyzetére, akik nem mehetnek be a menekülttáborokba, hiszen azok a külföldről érkezők számára létesültek, pedig őket ugyanúgy sújtja az aszály, csak nekik már nincs hová

Háromszáz kilométeren keresztül hihetetlen szárazságot láttunk, az út menti bokrokra rakódott portól a vidék havas tájra emlékeztetett, mindez persze 37 °C-os kánikulában. Ilyen körülmények között vándorolnak – sokszor hetekig – nők és gyermekek, dacolva az elemekkel, esetenként a vadállatokkal – teszi hozzá Belényi Dániel.

– *Az elmúlt hatvan év legsúlyosabb szárazsága pusztít most Afrika szarván. Az ökumenikus segélyszervezet megbízásából járt a helyszínen. Mivel foglalkozott a kintléte alatt? Milyen a helyzet most Etiópiában?*

– A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet munkatársaként tényfeltáró úton jártam a térségben. A kint szerzett tapasztalatok alapján úgy döntöttünk, hogy mind az etióp táborokban lakó szomáliai menekülteken, mind a helyi éhezőkön segítünk. Az éhínség Szomáliát, Etiópiát, Kenyát, Eritreát, Dzsisbutit és Szudán egyes részeit érinti. A legkritikusabb a szomáliai helyzet, mivel onnan nemcsak a szárazság, hanem az al-Shabaab iszlamista milícia elől is menekülni kényszerülnek az emberek.

Az al-Shabaab nem csupán tagadja az éhínség tényét, de nem is enged segélyszervezeteket az általa kontrollált területekre. Emiatt több százezren kénytelenek menekülni,

menekülttáborok lakói vannak életveszélyben

zet megbízásából Etiópiában járt – Kiss Tamás beszélgetett

Fel kell tudni venni a kapcsolatot a helyi partnerszervezetekkel, de például ott maradni és az élelmiszerosztásban segíteni nem minden esetben hatékony. Az én friss tapasztalataim is azt mutatják, hogy olyan hatalmas és felesleges költséggel járna egy új, megfelelő infrastruktúra kialakítása és a kollégák ottani életkörülményeinek biztosítása, hogy – ha

Egy ilyen helyzetben a már meglévő nemzetközi csatornákat használva, partnerszervezeteinkkel együttműködve eredményesen juttathatjuk el a támogatásunkat a rászorulókhöz. Ez a nemzetközi protokoll ilyen esetekben, így jelentősen csökkenthető az adományok célba juttatásának költsége.

Munkánk másik része a helyiek, az

tek” Etiópia aszály által legsúlyosabban érintett területein. Szó van régi kutak felújításáról, új kutak fúrásáról, az esővíz hatékony összegyűjtését és megtartását szolgáló ciszternák létesítéséről. Ezekben a területeken – Oromia tartomány nagy részén – másfél éve nem esett eső. Előtte viszont özönvízszerű volt, és sokkal több kárt okozott, mint hasz-

lémát hagynak maguk után, mint amekkora az eső előtt volt. Az adománygyűjtés eredményétől függően az ilyen jellegű károk elhárításán, kivédésén és megelőzésén fáradozó helyi szervezetekkel fogunk együttműködni.

munkánknak. Ami az adományozók pénzét illeti, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet immár két évtizede különös gondot fordít tevékenységének átláthatóságára. Ez a gyakorlatban többek közt azt jelenti, hogy honlapunkon minden évben ol-

odatelepülünk, akkor – „többe kerülhet a leves, mint a hús”. Magyarán a pénzt okosabb a partnerekkel való együttműködésben a közvetlen segélyezésre fordítani, persze megfelelő utánkövetéssel.

– Egy magyar segélyszervezet hogyan tud hozzájárulni a nagy szervezetek munkájához?

– Nyilván nem arról van szó, hogy a MÖSZ egy ekkora, tizenkét millió embert érintő természeti katasztrófa mértékével arányos segélyprogramot valósíthatna meg, de a segítő szándék, a humanitárius segélyezésben szerzett húszéves tapasztalat, a támogatók által felajánlott pénzadományok arra hatalmaznak fel bennünket, hogy erőink arányában magyar szervezetként segítsünk azokon, akiket az éhhalál, a szomjúság fenyeget, s mindennapjaikat a teljes kilátástalanság szövi át.

etióp rászorulóknak hosszú távú segítése, amelyre a két hete indult és még egy hónapig tartó adománygyűjtésünk irányul. Ezek, mint már említettem, elsősorban „vizes projek-

not. Sok esetben az a baj, hogy a ritkán érkező és áradásokkal kísért esőzések elmosás, sárral tömnek el a kutakat, vízvezetéseket, itatóvályúkat, víztározókat. Így nagyobb prob-

– Az ökumenikus segélyszervezet a világ számtalan pontján segíti a rászorulókat. Megemlítené néhányat a nemzetközi munkáik közül?

– Legnagyobb külföldi humanitárius szerepvállalásunk az afganisztáni, amely 2001-ben kezdődött, és jelenleg is zajlik. Ez a különböző gyors segítségnyújtásoktól kezdve a hosszú távú fejlesztésekig – munkahelyteremtés, oktatásfejlesztés – nagyon sokrétű. Ez utóbbi keretében több mint egy tucat iskolát építettünk Afganisztánban. Nemzetközi segélyezésünk területeinek sora hosszú, a teljesség igénye nélkül álljon itt néhány: vannak projektjeink Kárpátalján, Erdélyben, Észak-Kaukázusban, de említhetjük Sri Lankát és Haitit is.

– Gyakran találkozni azzal az attitűddel, hogy Afrikában eddig is éheztek, miért kell egy ilyen távoli országba vinni az adományozók pénzét, amikor épp elég a baj itthon is. Miért különleges ez a most kialakult helyzet? Mi a garancia, hogy az adományok oda jutnak, ahová szánjuk?

– Valóban sokszor találkozunk ilyen kérdésekkel. Valóban vannak

vasható a közhasznúsági jelentés, ahol az érdeklődő megtekintheti minden tevékenységünk tételes elszámolását. Emellett igyekszünk beszámolni minden munkánkról a médián keresztül is. Természetesen egy nemzetközi könyvvizsgáló cég folyamatosan felügyeli az adatok hitelességét. Emellett a beérkező adományok felhasználásáról rendszeresen kapnak beszámolót a támogatóink.

Kelet-Afrikában az utóbbi évtizedek legsúlyosabb éhínsége tombol, ennek kapcsán jelenleg tizenkétmillió ember van közvetlen életveszélyben. Egy olyan korban, amikor nemzetközi egyezmények deklarálják, hogy a biztonság, a tiszta ivóvízhez és a megfelelő élelemhez való hozzáférés alapvető emberi jog. Mi itt, Magyarországon a jóléti társadalmak minden áldását élvezhetjük, többé-kevésbé biztonságban élhetünk az Európai Unió tagjaként. Ez a helyzet a világ legszerencsésebb államai közé emeli hazánkat. Ezzel szemben sok ország nem képes segíteni magán, folyamatosan külső segítségre szorul. Azzal lehet vitat-

FOTÓK: MÖSZ-ARCHIVUM

Magyarországon is, akik éheznek, de számos esetben maguk az adományozók keresnek meg bennünket, és ajánlanak fel adományt külföldi katasztrófák áldozatainak a támogatására. A segélyprogram költségeit sokszor nemzetközi pályázati forrásokból egészítjük ki, de olyan esetek is vannak, amikor külföldi donor támogatja – akár százötven-százhatvan millióval – a hazai szociális és fejlesztő munkánkat. A segélyszervezet tevékenysége nagyon sokrétű, a nemzetközi segélyezés és fejlesztési programok csak egy részét képezik a

kozni, hogy melyik országnak hogyan vezetett ide a történelme, de azon nem, hogy most segítségre szorulnak. Ezekben az országokban az ENSZ és a nemzetközi segélyszervezetek nélkül úgy halna éhen hónapokon belül sok millió ember, hogy a nyugati világ meg sem tudná! Minden segíteni tudó és akaró országnak, szervezetnek, egyháznak és magánembernek kiemelten fontos a támogatása.

Lehet persze mondani, hogy itthon is épp elég a gond, de itthon is nagyon sok munkát végzünk, s ezek nem zárhatják ki egymást.

Az EVT főtitkára sürgős cselekvésre szólít fel

► **Dr. Olav Fykse Tveit** az **Egyházak Világtanácsa (EVT) munkatársainak szóló, augusztus 18-i üzenetében felháborodásának adott hangot „az élelmiszer-ellátás akadózása és akadályozása miatt, mivel ez egyre több ember halálát okozza az éhínség sújtotta Szomáliában. A humanitárius segélyezés akadályozása embertelenség, és szigorúan elítélendő.”**

Az EVT főtitkára így folytatta: „A legfrissebb jelentések szerint négyszázezer gyermek van életveszélyben, ha azonnal nem történik fordulat. Óráról órára halnak meg gyermekek és felnőttek. A kormányzati szerveknek működőképes megoldást kell találniuk olyan politikai körülmények között, amelyek akadályozzák a víz-, az élelmiszer- és az egyéb ellátást.

Az éhínség olyan humanitárius tragédia, amelyet azonnal kezelni kell, függetlenül az adott nemzet körében folyó politikai küzdelmekről. A nemzetközi közösségnek – beleértve az afrikai egyházakat és minden egyházi kötődésű segélyszolgálatot – gyorsan kell cselekednie, hogy a segítség elérhetővé váljon. Ártatlan életek forognak kockán.”

Tveit kiemelte azt a támogatást, amelyet az EVT Szomáliában, illet-

ve az Afrika szarvának nevezett területen nyújt a partnerei, főként az ACT Alliance számára; ez utóbbi szervezetet, amely humanitárius munkát végez, illetve a fejlesztés területén tevékenykedik, száztizenegy egyház és szolgálat alkotja.

A főtitkár ezzel zárta üzenetét: „Az Egyházak Világtanácsa felhívást intéz az egyházakhoz, a szakszolgálatokhoz és a bőkezű magánszemélyekhez, hogy pénzügyileg támogassák az ACT Alliance-nak és tagszervezeteinek a munkáját. A nehéz időkben hordozzuk imádságban az Afrika szarván élőket!”

Az ACT Alliance weboldala: <http://www.actalliance.org/>.

Az Egyházak Világtanácsa a keresztények egységére törekszik egy igazságos és békés világ felé mutató hit, tanúságtétel és szolgálat talaján. Az ökumenikus egyházi szervezetet 1948-ban hozták létre. Ma háromszánegyvenkilenc protestáns, ortodox, anglikán és egyéb egyház, több mint ötszázhatvanmillió keresztény tartozik a száztíz országot felölelő szervezetbe, amely együttműködik a római katolikus egyházzal. Az EVT főtitkára dr. Olav Fykse Tveit, a norvégiai evangélikus egyház lelkipásztora. A szervezet központja Gensfben (Svájc) található.

FOTÓ: REUTERS/THOMAS MUKOYA

Evangelikusok Etiópiáért

A szárazság miatt csak Etiópiában közel ötmillió ember nem jut megfelelő élelemhez és ivóvízhez. A helyzet súlyosságát jól mutatja, hogy az ország somáliai határához közeli, több mint százezer fős Dollo Odo menekülttáborába naponta közel kétezer újabb szűkölködő ember érkezik. **A Magyarországi Evangélikus Egyház adakozására kéri az evangélikus gyülekezeteket, hogy adományaikkal segítsenek nélkülöző etiópai testvéreiknek!**

Etiópiában segít a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet

Egyházunk diakóniai szolgálata a nemzetközi segélyezésben évtizedes tapasztalatokkal rendelkező Magyar Ökumenikus Segélyszervezetet bízta meg az adományok hatékony felhasználásával. A segélyszervezet munkatársa augusztus első napjaiban érkezett a helyszínre, ahol megkezdte egy, a rászorulóknak élelem- és ivóvízellátását támogató segélyprogram előkészítését, valamint a Mekane Yesus evangélikus egyház legnagyobb gyülekezetében tolmácsolta a magyarországi evangélikusok segítő szándékát, és a vezetőikkel szoros együttműködésben állapodott meg.

Ökumenikus Segélyszervezet

A mellékletet összeállította Buda Annamária. A szerkesztő munkáját segítette Pap Kinga Marjatta, Gáncs Kristóf, Kis Boáz és Kiss Tamás.

A Lutheránus Világszövetség (LVSZ) főtitkárának levele

Kedves testvérek az Úr Jézus Krisztusban!

Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól!

Világunknak hatalmas krízissel kell szembesülnie, amely az Egyesült Nemzetek Szervezetének a szakértői szerint több mint tizenkétfélmillió ember életét veszélyezteti. Az Afrika szarvát sújtó szárazságra és konfliktushelyzetre utalok. Szomália nagy részén éhínség tombol, és az egész régiót az elmúlt hatvan év legsúlyosabb szárazsága sújtja. Mindezt tetézi a több mint húsz éve tartó, erőszakkal teli konfliktushelyzet és a stabil kormányzati erők hiánya Szomáliában, melynek bizonytalan helyzete a szomszédos országokra is kihat. A somáliaiak legalább egynegyede kényszerült elhagyni otthonát a túlélés határán egyensúlyozva. Már eddig is megrázó számban haltak meg gyermekek és felnőttek.

A Lutheránus Világszövetség (LVSZ) aktívan részt vesz az erőfeszítésekben tagegyházaiban és speciális diakóniai szervezetén, az LVSZ Világszolgálaton (LWI) keresztül. Az LWI hírközlésményeiből már tudhatják, hogy múlt héten Kenyában jártam. A helyi és regionális egyházai vezetőikkel és az LVSZ-iroda munkatársaival együtt kifejeztük a helyzettel kapcsolatos aggodalmunkat és szolidaritásunkat a területen élő emberekkel és egyházakkal. Párbeszédet folytattunk a kormányzat és az ENSZ képviselőivel a lehetséges humanitárius megoldásokról. Az evangélikus közösség szolidaritása erőteljesen érezhetővé vált.

Hazatérve sok képet őrzök az emlékezetemben. Ellátogattunk Dadaabba, a világ legnagyobb menekülttáborába, amelyet az LVSZ tart fenn. Már hetek óta naponta több mint ezer, a somáliai éhínség és konfliktusok elől menekülő ember érkezik a táborba. Az LVSZ az ENSZ-szel együttműködve felel a négyszázezer lakosú „városért”. A szegénység és az emberi nyomorúság fájdalmas példáinak lehettünk tanúi: egy fiatal, huszonegy éves, ötgyermekes asszony elmondta, hogy huszonhárom napig gyalogolt, hogy elérje a menekülttábort! A táborba érkezők napról napra gyengébb állapotban vannak. Különösen megrázó azoknak az anyáknak a története, akik kénytelenek másokra hagyni gyermekeiket, mert már nincs erejük továbbmenni.

Ugyanakkor szép tanújeleit láttuk az ENSZ, a kenyai kormány és a civil szervezetek hatalmas erőfeszítéseinek: az LVSZ által koordinált munka azon a meggyőződésen alapul, hogy minden emberi élet értékes, ezért fáradhatatlanul munkálkodunk minden egyes oltalmat kereső emberért. Az ott dolgozók az adott helyzetnek megfelelő megoldásokat kínálva

sokak életét mentik meg. Különösen lenyűgözött a Dadaabban dolgozó százhusz fős LVSZ-stáb, melynek tagjai főként fiatal kenyaiak, köztük sok nővel. Hatalmas munkát végeznek hihetetlen elszántsággal és elkötelezettséggel. A táborba érkező összes embert tisztelettel és egyenlő partnerként kezelik.

A Tanzániával határos maszáj területén, egy kenyai evangélikus gyülekezetben vehettünk részt a vasárnapi istentiszteleten. A gyülekezet tagjait is súlyosan érintette a szárazság. A vízszint sok helyen rendkívül alacsony, és eső még hónapokig nem várható. A legtöbb közösség állattartásból él, és már most nagyon lecsökent a szarvasmarha-állomány.

A fogadó országok, köztük Kenya és Etiópia népének és egyházainak szükségük van a szolidaritásunkra és támogatásunkra, hogy egyrészt folytathassák kitartó munkájukat a menekültek között, másrészt a szárazság ellenére is biztosítani tudják saját megélhetésüket. Az egyházak már eddig is aktívan tevékenykedtek például a kűtfúrás, az iskolaszervezés és a gazdálkodási projektek támogatása terén. Megható volt számomra, hogy a helyi közösségek mennyire hallgatnak az egyház által helyi, regionális és nemzeti szinten közvetített üzenetekre.

Ebben a krízishelyzetben tisztelettel kérem a testvérek sürgős segítségét a következőkben:

Imádkozzanak az Afrika szarván élő menekültekért és az elvándorlóknak, az őket befogadó emberekért és közösségeikért, a kormányzati szervek, a nemzetközi és civil szervezetek munkatársaiért, akik kemény munkát végeznek a krízis megoldása érdekében. Különösen is foglalkozniuk kell az LVSZ Dadaabban dolgozó csapatával, amely rendkívül nehéz körülmények közt végzi munkáját.

Imádkozzanak a régióban működő LVSZ-tagegyházakért – a kenyai evangélikus egyházért, az etiópai Mekane Yesus egyházért és a tanzániai evangélikus egyházért – és minden egyházért, hogy új erőre kapjanak, és folyamatosan jelen tudjanak lenni a kinyilatkoztatás, a diakónia és az érdekképviselés terén.

Fogadják nyitottan, „jókedvű adakozói” lelküllettel az LVSZ és az ACT Alliance adakozási felhívásait a somáliai menekültek és a szárazság elleni harc megsegítésére Afrika szarván. Minden tagegyházat felhívok arra, hogy függetlenül méretétől és anyagi helyzetétől, fontolja meg támogatási lehetőségeit. A Kenyában élők példája azt mutatja, hogy bizonytalan, fenyegetett helyzetben is van helye a mások felé mutatott szolidaritásnak. Követendő példát mutatnak a tanzániai gyülekezetek is, akik az ország északi részén élő testvéreknek gyűjtenek.

Ösztönözzék országuk kormány-

zatát, hogy megfelelően reagáljon az Egyesült Nemzetek Szervezete részéről érkező felhívásokra. Jelenleg 1,3 milliárd amerikai dolláros hiány mutatkozik a valós szükséglet és az eddig összegyűjtött támogatások között.

Járjanak közben országuk kormányzatánál, hogy sokszorozzák meg nemzetközi erőfeszítéseiket a somáliai béke elérése érdekében.

Végül hadd osszak meg két józan megfontolást a testvérekkel. Először is tisztában kell lennünk azzal, hogy ez a krízis nem fog hamar véget érni, és a gyors krízissegély sem elegendő. Mindez csak a kezdet. A szárazság hatásai legalább decemberig érezhetőek lesznek, és várhatóan továbbterjednek a régió más területeire. A szárazság elmúltával fel kell készülni a rehabilitációra, a klímaváltozás hatásainak kezelésére és a katasztrófakészültség javítására közép- és hosszú távon. Kenyai látogatásunk során a tagegyházak és az LVSZ Világszolgálatát megkezdtek a tárgyalásokat a nomád állattartó közösségek fennmaradásának hosszú távú perspektíváiról a félig kiszáradt vidékeken, illetve ezek diakóniai és érdekvédelmi vonatkozásairól is értekeznek. A részletes párbeszédet az LVSZ-iroda viszi tovább a helyszínen.

Másodszor: magam is tisztában vagyok azzal, hogy a felhívás olyan időszakban érkezik, amikor sok ország gazdasági nehézségekkel és bizonytalansággal küzd. Szeretném megköszönni az eddig összegyűjtött spontán adományokat és felajánlásokat, amelyek magánszemélyek, LVSZ-munkatársak, egyházak és egyéb szervezetek részéről érkeztek. Nagyon hálás vagyok a szolidaritás ezen látható jeleiért.

Ugyanakkor továbbra is emberi életek forognak kockán. Fel kell tennem a kérdést: miért hiányzik 1,3 milliárd amerikai dollár a szerencsétlen, ártatlan emberek megmentéséhez, amikor ennek ötvenszere, százszorosa is hamar összegyűlik, amikor a globális pénzügyi szektor megmentéséről van szó?

Evangeliumi szempontból bátran állíthatom, hogy egy olyan világ, amely szenvedélyesen küzd az Afrika szarván élő milliók élelemhez való jogáért, egészen új dimenziót nyithatna a globális gazdaságban. Sőt a szükségletet szenvedő felebarátára való odafigyelés által megnyíló új perspektívák ígéretes következményekkel járhatnának a jelenlegi pénzügyi válság megoldására nézve.

Megköszönöm mindannyiuk imádságait, támogatását és a megértő közöséget. Ez emberi szenvedés minden nemű meg tapasztalásakor valljuk Istent irántunk való, feloldozó kegyelmét, amely felszabadít minket, hogy meglássuk mások szükségét.

Testvéri köszöntéssel

■ MARTIN JUNGE főtitkár

Kérjük, adományaikat a Magyarországi Evangélikus Egyház 11707024-20347257 számú számlájára küldjék, és a megjegyzés rovatban minden esetben tüntessék fel: Kelet-Afrika. Minden áldozatkészséget köszönettel veszünk, amellyel Kelet-Afrika rászorulóit támogatják.

A Magyarországi Evangélikus Egyház az LVSZ, illetve az EVT tagszervezeteként kapcsolódik a nemzetközi összefogáshoz, amely Afrika rászorulóit segíti. A gyűjtésből befolyó összeggel Oromia tartomány szárazság sújtotta déli részein az ivóvízellátás javítását, az élelmiszerhez való hozzájutást, illetve az élelmiszersegélynek a – 25 000 ember lakta – Kobe táborba való eljuttatását támogatjuk.

Az elmúlt kilenc hónapban evangélikus iskolalelkészek, egyetemi lelkészek írásaival találkozhatatok ezeken a hasábokon. Sorozatunk zárásaként az iskolalelkészi szolgálatát most kezdő Deák László gondolatait olvashatjátok arról, mit jelent számára Isten áldását közvetíteni. Az, hogy mivel várunk benneteket itt a Palackposta rovatban az elkövetkező időszakban, egyelőre maradjon a mi titkunk. Ígérjük, a szeptember 18-ai Evangélikus Életben mindenre fény derül.

PALACKPOSTA

Áldásközvetítés

Tizenegy éve szolgálok evangélikus lelkészként, és ez idő alatt rengetegszer álltam szemben sok-sok gyülekezettel, Isten áldását közvetítve az életükre. A számomra legemlékezetesebb áldás, amelyet más életére kértem, mégsem egy templomban mondatott ki, hanem teológushallgató koromban egy aluljáróban.

A '90-es évek végén éppen a metróról szálltam le az Örs vezér terén, amikor a tömegben feltűnt egy kedves arcú, de súlyosan mozgás-sérült, görnyedt hátú fiú. Néztam őt, ahogy dülögelve, két botja segítségével haladt a sokasággal, és egyre inkább éreztem, hogy oda kellene lépnem, meg kellene érintenem a vállát, áldást kellene kérnem az életére, sőt olyan jó lenne, ha meg is tudnám gyógyítani! Soha nem éreztem előtte ilyesmit, szinte szétfeszített a tűz, hogy mennem kell felé, hogy tenni kellene valamit...

A tömeg egyre távolabb sodort minket egymástól, én imádkoztam érte, és Isten áldását kértem az életére, amíg el nem tűnt a szemem elől.

Az áldás látszólag meghitt, személyes kapcsolat, amelyben mindig csak két szereplő van, s harmadik embernek nincs benne szerepe. A két szereplő az ember, aki Isten áldását kéri, és maga az élő Isten, aki megáldja a hozzáfordulót. Mindez igaz, de örömmel vallom: Isten ajándéka, hogy az áldásnak szinte mindig van egy harmadik szereplője: egy olyan ember, aki közvetíti Isten áldását. Igen, mi, emberek áldást közvetítő eszközei vagyunk Istennek!

Azóta sokszor éreztem már ugyanazt, amit ott az aluljáróban, de ma már tudom, hogy én senkit sem tudok meggyógyítani úgy, mint Jézus Krisztus. Ehelyett gyönyörű szolgálatot kaptam: lelkészként őhozzá vezethetek másokat, ahhoz a Megváltóhoz, aki egyedül segíteni tud; áldásközvetítő lehetek!

Te is tudod ezt, Testvérem? Érezted már azt,

hogy mennyire jó lenne nyújtanod a kezed, megérinteni valakit, hogy érezze Isten áldását? Érezted már lelki szenvedőt látva, hogy milyen jó lenne őt Jézus keresztyéhez vezetni, ahol leteheti élete minden szomorúságát? Remélem, igen! Remélem, igen, mert nagy szükség van ma áldást közvetítő emberekre! Legyen minél több ilyen gyülekezeti tag és pedagógus közöseinkben!

Iskolalelkészi szolgálatom kezdetén, magam előtt látva közel nyolcszáz különböző korú gyermeket, hetven pedagógust és harminc munkatársat, ezt érzem most is: áldásközvetítő lehetek. Szolgálni szeretnék a pedagógusok és a diákok között, mert tudom, hogy sokan hordoznak terheket, sokan rejtik mosoly mögé életük megoldatlan és fájdalmas problémáit. Tudom, hogy nekik – és nekünk mindannyiunknak – Jézus Krisztusra van szükségünk. Erre a feladatra kaptam elhívást, ennek szeretném szentelni egész szolgálatomat, s ezzel szeretnék beállni egy csodálatos sorba, olyan emberek közé, akik Isten áldását kérték, és Isten szeretetét élték mások elé.

■ DEÁK LÁSZLÓ

Névjegy: Deák László
2011 augusztusától szolgállok a pestszentlőrinci Sztzehlo Gábor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium lelkészeként.

Korábban Kaposváron gyülekezeti munkatársként, Hódmezővásárhelyen parókus lelkészként, az elmúlt négy esztendőben pedig Orosházán igazgató lelkészként szolgáltam. A célom egy őszinte, szeretetteljes és modern lelkészi szolgálat megvalósítása a fiatalok között.

OSZTOZÓ

A szeptember nem a nyár vége

Igen, becsöngették. Még talán rövidnadrágban vagytok, de már hátatokon az iskolatáska. A biciklik pedig már nem a strand előtt, hanem a sulis udvarán parkolnak naphosszat. De ki mondta, hogy minden örömtől meg kell fosztanotok magokat?

Szeptember első néhány hete az élmények felidézésének időszaka. Barátokkal, osztálytársakkal oszthatjátok meg a nyári táborokban, esetleg valamelyik egyházi ifjúsági konferencián vagy a református Csillagponton meg tapasztaltakat. Ezt teszi *Koller Eszter* is. A fiatal szerző magyar létére az Amerikai Egyesült Államokban nevelkedett. Tinédzserként döntöttek úgy a szülei, hogy elküldik egy keresztyén túlélőtáborba. Az erdőben és a vízben nemcsak az embertelennek tűnő feladatokkal, hanem saját türelmetlenségével is meg kellett küzdenie. Élményeit *A fény az erdőben* című kötetben adta közre. Végigjárhatod a szerzővel az embert próbáló feladatokat, ahogy evez, vagy éppen tűzfát gyűjt a

szakadó esőben, és közben próbálja beosztani az elégségesnek jóindulattal sem mondható ételmet. Lassan azonban megtalálja az utat társaihoz – és magához Istenhez is. A Szent Gellért Kiadó

és Nyomda gondozásában megjelent könyv akár egy szeptemberi délután alatt olvasható.

Ha az olvasás helyett valamelyik mozi klimatizált termet választod, válts jegyet a *Zajhaborítók* című filmre! A francia–svéd vígjáték cseppet sem szokványos történetet kínál. Egy skandináv város mindennapjait különleges „bűnbanda” zavarja meg. A posztmodern zenét játszó társaság precízen kitervelt performance előadásokkal sokkolja az északi emberek minden-

napjait élő lakosságot. *Amadeus Warnebring* felügyelő ered a banda nyomába, aki nem más, mint egy zenész dinasztia botfűlű, így kellő frusztrációval bíró tagja. A történetbe egy apró szerelmi szálát is beleszőtt a forgatókönyvíró, hogy még emésztetőbb legyen a szeptemberi közönségnek.

Amennyiben pedig film helyett a nyári élmények megbeszélését választod, készítsd el az úgynevezett citromos csodát a baráti beszélgetés megédesítése céljából! Két kis doboz tejszínt verj habbá, majd keverj bele két kis pohár tejfölt, nyolc evőkanál porcukrot, két csomag vaníliás cukrot, két citrom reszelt héját és levét. A masszát tedd rétegesen egymásra rakott babapiskóta közé, illetve főlé, és egy éjszakán át pihentesd a hűtőszekrényben. A balatoni élménybeszámoló mellé pompás csemege lesz belőle másnapra. Nincs más dolgunk, mint szép délutánt kívánnunk hozzá!

■ JENŐ

Az oldalt szerkesztette: VITÁLIS JUDIT

Fiatalkori adósságvállalás
vagy esély egy jobb életre?
Diákhitel az iskolapadból
és a munkahelyi íróasztal mögül nézve

► **Tanulmányaink befejeztével, kilépve a nagybetűs életbe örülünk, ha frissen szerzett tudásunkkal olyan munkahelyet találunk, ahol hosszabb távon dolgozhatunk. Sokan vannak azonban, akik a szokásos izgalmak mellett foglalkozhatnak azzal a kérdéssel is: ha előbb szerezték hitelt, mint diplomát, lesz-e esélyük jobb körülmények között élni?**

De mi is az a diákhitel?

2001-ben a Magyar Köztársaság Kormánya az akkor érvényben lévő Felsőoktatási Fejlesztési Program keretein belül megalapította a Diákhitel Központot, mely állami tulajdonba került – és maradt is. A tíz évvel ezelőtti hallgatói támogatási rendszer kiegészítésére az akkori kormány döntése értelmében azért volt szükség, mert a felsőoktatáshoz való elérhetőbb hozzáférésre úgy tekintettek, mint az esélyteremtés elengedhetlen eszközére.

A megalakulás utáni első tanulmányi félévben több mint hetvenezer hallgató részesült az általa választott önszegélyezési formában, mely közel 7,1 milliárd forintnyi kifizetést jelentett. A 2010. év végére a diákhitelt felvevő hallgatók száma meghaladta a háromszáznégyezer főt, így a diákhitelként kifizetett összeg 2001 óta 21,949 milliárd forintra rúgott. (Forrás: *www.diaakhitel.hu*.)

A diákévek alatt igényelhető kölcsön könnyen hozzáférhető, hiszen felvételét nem kötik rendszeres jövedelemhez, nincs szükség sem kezesre, sem fedezetre. A hitelbírálat fogalma ennél a hitelrendszernél nem létezik, és azt sem kell igazolni, mire fordították a felvett kölcsönt.

Diákhitelre jogosult lehet mindenki, aki államilag támogatott vagy költségtérítéssel képzésben vesz részt, függetlenül attól, hogy nappali, esti, levelező vagy távoktatásos tagozaton végzi-e tanulmányait. Az a magyar állampolgár (vagy menekültként elismert vagy letelepedési/bevándorlási engedéllyel rendelkező természetes személy), aki felsőoktatási intézményben tanul, még nem töltötte be nyolcvenedik életévét, rendelkezik érvényes hallgatói jogviszonnyal, és az adott képzési időszakra bejelentkezett, kérheti saját maga számára a diákhitel folyósítását.

A Diákhitel Központ – felvevője döntése nyomán – félévente egy összegben vagy havi rendszerességgel utalja a kölcsönt a jogosult bankszámlájára.

A diákhitelt tíz tanulmányi félévre lehet felvenni, a 2010/2011-es tanévben az ál-

lamilag támogatott képzésben résztvevők havi tizenöt-, huszonegy-, huszonöt-, harminc- vagy negyvenezer forintot igényelhetnek.

A tanulmányok folytatása alatt sem kamatot, sem törlesztést nem kell fizetni, előtörlesztésre azonban lehetőség van, mely során közvetlenül a tőketartozás csökken. A havi törlesztőrészlet mérté-

ke évről évre változhat, így a futamidő sincs előre rögzítve. Törleszteni a hallgatói jogviszony megszűnése után kell a hitelt felvevők anyagi lehetőségeihez igazodva, jövedelemarányosan.

Mit mérlegeljünk?

A fenti, első olvasatra kedvező feltételeket látva azt gondolhatjuk, a Diákhitel Központról szóló 86/2006. (IV. 12.) kormányrendelet eleget tett a tőle elvártaknak: „A hallgatói hitelrendszer célja, hogy minden fiatal számára esélyt teremtsen a felsőoktatásban való részvételre, függetlenül az egyén, illetve családja anyagi teherviselő képességétől...”

A Diákhitel Központ tízéves fennállása óta figyelemmel kíséri a hitelfelvételi hajlandóságot, mely tulajdonképpen a hitelfelvételi arányt fejezi ki. A számok alapján egyértelműen kimutatható, hogy „a kedvezőtlenebb gazdasági helyzetű (Békés, Jász-Nagykun-Szolnok, Somogy és Szabolcs-Szatmár-Bereg) megyék között találjuk a legmagasabb hitelfelvételi arányokat, míg a relatíve kedvező helyzetben lévő megyékben (és Budapesten) inkább alacsonyabb a hitelfelvételi arány”.

Alapvetően felmerül azonban a kérdés, megéri-e és főleg mikor éri meg felvenni a diákhitelt.

Amennyiben a tanulmányok finanszírozásához nem áll rendelkezésre a megfelelő anyagi háttér, mérlegre kell tennünk, mekkora összeg diákhitelből történő felvétele jelenthet megoldást a pénzügyi gondokra. Főiskolai, egyetemi képzés finanszírozására megoldást jelenthet akár a nyári időszakban, akár a tanév közben vállalt (teljes vagy részmunkaidős) diák-munka. Korábbi képesítésektől, nyelvtudástól vagy (akár főállású) munkahellyel való rendelkezéstől függően lehe-

tőség van a tanulmányi költségek hitel nélküli finanszírozására, így a kölcsön mértéke előre könnyebben tervezhető, kiszámítható.

„Ideális” esetben a diákhitel adta előnyökkel azon nehezebb körülmények közül érkező fiatalok kényszerülnek élni, akiknek valóban nincs más esélyük felsőoktatási intézményben való képesítés megszerzésére, mert családjuk nem tudja vállalni taníttatásukat, vagy életkörülményeikből adódóan egyedül kényszerülnek megoldani ilyen jellegű gondjaikat. A Magyar Gallup Intézet 2002-es felmérése szerint az addig diákhitelt felvevő hallgatók mindössze 26%-ának volt gyakran (vagy szinte minden hónapban) anyagi problémája, miközben 39%-uknál anyagi gond ritkán, 35%-uknál pedig még egyáltalán nem fordult elő.

A tanulmányok előtt állva gyors segítséget jelenthet a felvétel, ám pontosan tudnunk kell, hogy mire számíthatunk. A kamat mértékét a kormányrendeletben foglaltak szerint állapítják meg, késedelmes fizetés esetén ugyanúgy késedelmi kamatot számítanak fel, mint bármely más hitelkonstrukció esetében.

A jövedelemarányos visszafizetési lehetőség a katedrával szemben ülve még előnynek számít, ugyanakkor napjainkban az elhelyezkedés – főleg a végzettségnek megfelelően – korántsem könnyű feladat. Csupán alacsony jövedelem szerzése esetén a minimális törlesztőrészlet is alacsony lehet, így a tőketörlesztés mértéke is minimális, miközben a kamatokat fizetik vissza, tovább növelve a hitelállományt.

A hallgatói évek alatt előre gondolkodva érdemes a diákhitelt igénylőknek élniük az előtörlesztés adta lehetőséggel, hiszen annak nincsen semmilyen költsége, miközben kizárólag a tőketartozás csökken.

A nyugat-európai felsőoktatási rendszerek előnyeit látva felvázolódik egy kép, amely szerint itthon sem muszáj a felsőoktatásnak kizárólag a kemény, megfeszített tanulásról, verejtékes diplomaszerezési munkáról szólnia. A hallgatók utazhatnak, diákéletük kalanddal, tartalommal telhet meg, miközben világot láthatnak. Bár a diákhitel felvételét fontolgatva ösztönöz lehet a tudat, hogy mindezek elérhető közelségbe kerülhetnek, ám – ha előbb nem is – a tanulmányok befejeztével, a munkahelyi íróasztal mögöttülve a törlesztőrészleteket és a futamidő-lehetőségeket számolgatva döbbenhet rá igazán az ember, hogy a diákhitel nem szociális juttatási csomag, hanem az egyenlő esélyek megteremtésének elősegítését szorgalmazó hitelkonstrukció...

■ PAJKOS ANIKÓ

Elbúcsúzott kaposvári gyülekezetétől a püspökké lett esperes

▶ Elbúcsúzott kaposvári evangélikus gyülekezetének tagjaitól Szemerei János, valamint a gyülekezet hatodévese, Adámi Mária, aki püspöki titkárként marad a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület lelkészi vezetője mellett Győrben. Különleges és egészen bensőséges alkalmon vehettek részt mindazok, akik augusztus 28-án, vasárnap délelőtt elzarándokoltak az evangélikusok lelki hajlékába. A megtelt templom padsoraiban ott ült az egykori hűséges konfirmandus, a boldog házaspár és az itt megkeresztelt apró kisgyermek is.

Mindenki azért jött, hogy búcsúzzon, és hálát adjon Istennek a sok kedves, bátorító vagy épp vigasztaló szóért, amelyet a tizenhét éven át Kaposváron szolgált lelkésztől kapott. Szemerei János így kezdte igehirdetését: „*En ültettem, Apollós öntözte, de a növekedést az Isten adta. Úgyhogy az sem számít, aki ültet, az sem, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja.*” (1Kor 3,6–7)

FOTO: HRICÓ IVÁN

Az ige kapcsán a püspök visszaemlékezett elődje, Dubovay Géza több évtizedes, hűséges kaposvári szolgálatára, valamint bátorította a gyülekezetet a jövőbe vetett bizalom megtapasztalására, hiszen Isten kezében van a gyülekezet sorsa, ő fogja adni a növekedést, a megerősödést. Az istentisztelet után a kaposvári gyülekezet nevében dr. Horváth József felügyelő köszönt el Szemerei Jánostól, akinek Kovács Péter másodfelügyelő adta át a gyülekezeti tagok ajándékát – egy, a templom ajtaját ábrázoló domborművet, Gera Katalin munkáját. A kaposvári Evangélikus Kórus nevében Vönöczky Gábor búcsúzott, és ajándékként egy pásztorbotot nyújtott át a dunántúli evangélikusok új püspökének.

A gyülekezet végül elbúcsúzott tavalyi hatodévesétől, Adámi Máriától, és e sorok írójának személyében köszöntötte új lelkészét, Isten áldását kérve a munkájukra.

Az istentisztelet után szeretetvendégségre került sor, ahol a szépen megterített asztalok mellett a kaposvári ifjúság búcsúztatta énekszóval szeretett lelkészét.

■ PONGRÁCZ MÁTÉ

Istentiszteleti rend • 2011. szeptember 4.

Szentháromság ünnepe után 11. vasárnap. Liturgikus szín: zöld.
Lekció: Lk 18,9–14; 1Kor 15,1–10. Alapige: Jer 9,22–23. Énekek: 456., 402.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Balicza Iván; de. 10. (német, úrv.) Johannes Erlbruch; de. 11. (úrv., tanérvnyító) Bence Imre; du. 6. Balicza Iván; II., Húvösvölgyi út 193., Fébé de. 10. (úrv.) Veperdi Zoltán; II., Modori u. 6. de. 3/4 11. Sztójanovics András; Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9. de. fél 10. (úrv.) Fodor Viktor; Csillaghegy–Békásmegyer, III., Mező u. 12. de. 10. (úrv.) Donáth László; Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér de. 10. (úrv.) Bálintné Varsányi Vilma; Újpest, IV., Lebstock M. u. 36–38. de. 10. (úrv.) Solymár Péter Tamás; Káposztásmegyer, IV. Tóth Aladár út 2–4. de. 9. (úrv.) Solymár Péter Tamás; V., Deák tér 4. de. 9. (úrv., családi, tanérvnyító) Smidéliusz Gábor; de. 11. (úrv.) Cselovszky Ferenc; du. 6. (úrv.) Gerőfiné dr. Brebovsky Éva; VII., Városligeti fasor 17. de. 10. (családi) Pelikán András; de. 11. (úrv.) Pelikán András; VIII., Üllői út 24. de. fél 11. Szabó Bertalan; VIII., Rákóczi út 57/a de. 10. (szlovák) Gulácsiné Fabulya Hilda; VIII., Karácsony S. u. 31–33. de. 9. Szabó Bertalan; IX., Gát u. 2. (katolikus templom) de. fél 10. (családi) Bolba Márta; de. 11. (úrv., énekes liturgia) Bolba Márta; Kőbánya, X., Kápolna u. 14. de. 10. (úrv.) Benkóczy Péter; Kerepesi út 69. de. 8. (úrv.) Tamásy Tamás; Kelenföld, XI., Bocskai út 10. de. 8. (úrv.) dr. Blázy Árpád; de. fél 10. (úrv., családi, tanérvnyító) Kovács Viktor; de. fél 11. (úrv.) dr. Blázy Árpád; de. 6. Kovács Viktor; XI., Németvölgyi út 138. de. 9. dr. Blázy Árpádné; Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24. de. 9. (úrv.) dr. Fabiny Tamás; Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17. de. 10. (úrv.) Keczkó Pál; de. negyed 12. (családi, tanérvnyító) Bencéné Szabó Márta; XIII., Kassák Lajos u. 22. de. 10. (úrv., tanérvnyító) Grendorf Péter; Zugló, XIV., Lőcsei út 32. de. 11. (úrv.) Tamásy Tamás; XIV. Gyarmat u. 14. de. fél 10. Tamásy Tamás; Pestújhely, XV., Templom tér de. 10. (úrv.) Szabó B. András; Rákospalota, XV., Régi Fóti út 73. (nagytemplom) de. 10. (úrv.) Ponicsán Erzsébet; Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11. de. 10. (úrv., tanérvnyító) Börönte Márta; Cinkota, XVI., Batthyány I. u. de. fél 11. (úrv.) Vető István; Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24. de. 9. (úrv.) Vető István; Rákoshegy, XVII., Tessedik tér de. 9. (úrv.) Nagyné Szeker Éva; Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111. de. fél 11. (úrv.) Nagyné Szeker Éva; Rákoscaba, XVII., Péceli út 146. de. 9. (úrv.) Kovács Áron; Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u. de. 11. (úrv.) Kovács Áron; Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3. de. 10. (úrv.) Deák László; Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom) de. 8. (úrv.) Deák László; Kispest, XIX., Templom tér 1. de. 10. (úrv.) Győri Gábor; XIX., Hungária út 37. de. 8. (úrv.) Győri Gábor; Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89. de. 10. (úrv.) Győri János Sámuel; Csepel, XXI., Deák tér de. fél 11. (úrv.) Zólyomi Mátyás; Budafok, XXII., Játék u. 16. de. 10. (úrv.) Solymár Gábor; Budaörs, Szabadság út 75. de. 10. (úrv.) Endreffy Géza; Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem) de. fél 10. dr. Lacknerné Puskás Sára; Názáret-templom, Mátrászentimre-Bagolyirtás (Jókai u. 7–9.) de. fél 12.

Összeállította: BODA ZSUZSA

Elhunyt Eugene A. Nida

A dinamikus vagy más néven funkcionális ekvivalencia elméletének megalkotója, a bibliafordítás modern kori atyja augusztus 25-én, életének 96. évében tért meg Teremtőjéhez. Nida nevéhez köthető az 1960-as években kidolgozott, majd a Bibliatársulatok Világszövetségének (United Bible Societies, UBS) égisze alatt elkészített sok száz bibliafordítás révén elterjedt bibliafordítási elv, az értelmi megfeleltetést szem előtt tartó dinamikus vagy funkcionális ekvivalencia. Ennek az a felismerés a lényege, hogy

két nyelv sohasem lehet azonos a nyelvtannak és a szavak jelentéseinek a szintjén, ezért nem lehet mechanikusan szavakat szavakkal fordítani, hanem csak az eredeti szövegből megértett jelentést lehet átültetni az új nyelvre, mégpedig az eredeti szöveg formai jellegzetességeitől függetlenül. Nida célja ennek az elméletnek a megalkotásával az volt, hogy a Biblia minden ember számára érthető legyen, azok számára is, akiknek nem áll a rendelkezésükre külön bibliamagyarázat, kommentár vagy lelkesítő segítség.

Szintén az ő nevéhez fűződik az angol nyelvű bibliafordítások közül a Good News Bible, majd később a Contemporary English Version, de közvetett módon – mint elméleti szakember és az Amerikai Bibliatársulat fordítási igazgatója – sok száz fordítás megszületésénél bábáskodott. Nida magyarországi kötődése, hogy a UBS fordítói konzultánsaként részt vett az 1975-ben megjelent protestáns új fordítású Biblia elkészítésének munkafolyamatában is. ■ P. O.

Bibliai jelenetek japán papíron

Százöt éve született Borsos Miklós

▶ Borsos Miklós halála után felesége Tihanyban egy nagy csomagra lelt férje hagyatékának rendezésénél. A csomag pedig hetvenhét bibliai tematikájú rajzot tartalmazott, amelyek nagyon különleges japán papírra készültek. Ezt a hetvenhét alkotásból álló rajzsorozatot ma egy helyen láthatja az utókor Győrben.

Borsos Miklós legtöbbünk tudatában mint szobrász él; bizonyára sokan ismerik magyar poétáinkról és művészeinkről készült portréit: Janus Pannonius pécsi szobrát, Liszt Ferenc szekszárdi és Fekete István ajkai mellszobrát, Petőfi Sándor dunaszekcsői reliefét vagy éppenséggel a „0” kilométerkőt a budapesti Clark Ádám téren.

A százöt esztendővel ezelőtt, augusztus 13-án született Borsosról kevesen tudják, hogy mennyire mélyen foglalkozott az emberi lét általános kérdéseivel. A japán merített papíron, kínai tussal, barna diópáccal készített rajzok a bibliai teremtsőtörténetől indulva végigvezetik a szemlélőt az Ó- és Újszövetség emlé-

helybéli festőktől. A tanulást félbeszakítva aztán apja műhelyében aranyművesként dolgozott, 1940-ig vésnöki munkákból élt.

1925-ben állította ki rajzait, majd rézkarcokat is kezdett készíteni, de közben már festőnek készült. 1941-ben a Tamás Galériában rendezett tárlata feltűnően nagy sikert aratott. Utazott, bejárta Erdélyt, Olaszországot, Dél-Franciaországot. Tanulmányait a Magyar Képzőművészeti Főiskolán folytatta.

zott, megörökítve neves kortársait. Oktatott a Magyar Iparművészeti, illetve a Képzőművészeti Főiskolán, mindemellett számos tanulmányutat tett: eljutott Olaszországba, Angliába, Görögországba. 1973-ban súlyos szív műtéten esett át, a kőfaragásról le kellett mondania. Életében számos elismerésben részesült alkotó munkásságáért: megkapta – többek között – a Munkácsy-, a Kossuth- és a Ferenczy Béni-díjat. Még életében megnyílt önálló állandó múzeuma a győri Káptalandombon. A kiváló művész a rendszerváltoztatás zajos napjaiban távozott csendben az élők sorából; felesége nem sokra rá követte őt, s mivel gyermekük nem volt, Borsos Miklós emlékének ápolása a szellemi utódokra marad. A 20. századi magyar szobrászat jeles alakjának életművét nemcsak itthon, hanem határainkon túl is méltón őrzik. 1993 óta a gyergyócsomafalvi Borsos Miklós Művészetéért Alapítvány, valamint a Gyergyószárhegyi Kulturális és Művészeti Központ évről évre megrendezi a Kárpát-medencei Borsos Miklós Alkotótábor. Csomafalván pedig – a tehetséggutató és gondozás műhelye-

A damaszkuszi úton

kezetes története. Ezek megismeréséért érdemes elutazni Győrbe! Borsos Erdélyben, Nagyszebenben látta meg a napvilágot, családja a román betörés elől menekült Győrbe. Miklós a bencések gimnáziumában végezte tanulmányait, közben művészeti órákat is vett a

1943-tól a nyarakat a Balaton mellett, Tihanyban töltötte. A pannon táj rendkívüli hatással volt rá, mondhatni művészetének fő ihletőjévé vált. A háború után, a fővárosba költözve vált ismertté. A Szépirodalmi Kiadó megbízásából könyveket illusztrált, és éremművészettel is foglalko-

ként – fenntartják emlékházát, hogy tudatosítsák Borsos életművének szellemi, erkölcsi, művészi értékeit, s hogy ezek megtartó és termékenyítő erőként hassanak. Tavaly ősszel pedig szobrot is állítottak a művésznek a településen. ■ – KERECSENÝI –

Egyszerűségből gyúrva

Az elmúlt pár hétben az informatikai és üzleti világ különféle területeiről érkező hírek középpontjában egyazon cég állt: az Apple. A kezdetben csupán számítógépeiről ismert cég az iPod nevű zenelejátszójával (és iTunes nevű zeneáruházával), majd iPhone nevű csúcstelefonjával, illetve iPad nevű táblagépével ért olyan szédítő piaci magasságokba, hogy egy kis időre az Egyesült Államok minden más vállalatát megelőzte az ottani tőzsdéken, és azóta is csak az amerikai olajipari óriáscég, az Exxon került ismét elé.

Az Apple az a cég, amely senkit sem hagy hidegen. Vagy rajonganak érte, vagy utálják, de jellemzően más vállalatok termékeivel kapcsolatban nem lehet hallani arról, hogy egyesek napokat töltsenek egy bolt bejárata előtt várva, csak hogy az új fejlesztések legelső darabjait a kezükbe vehessék. Az Apple termékek tervezőinek ugyanis a legnagyobb felhasználói élmény elérése a céljuk, és ezt gyakorlatilag olyan tökélyre fejlesztették, hogy mindenki őket másolja. Legálabbis szerintük. De egy német bíróság ítélete szerint is, amely megtiltotta Németországban az iPadre kísértetiesen hasonlító Samsung táblagépek árusítását. A per hírére az internetet is ellepték a különböző fotók, amelyek a konkurens technológiáknak az Apple termékek megjelenése előtti és utáni változatait (*képiünkön*) mutatták, jól érzékeltetve a cég dizájnereinek hatását.

A cég tervezési elveire a praktikus egyszerűség a leghelyénvalóbb elne-

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Nagy Bence

vezés. Hordozható számítógépeik házának kialakítása a legegyszerűbb geometriai formákat követi, ugyanakkor notebookjaik billentyűzete vi-

lágít, így sötétben is könnyű használni. (Ha netán esti filmnézés közben egy bejövő e-mailre kell gyorsan válaszolnunk, még a lámpát sem kell felkapcsolni hozzá.) Érintőképernyős táblagépük pedig a tartalomfogyasztásban hozott jelentős változást, ugyanis az iPadre optimalizált újságok és weboldalak a legegyszerűbb kézmozdulatok révén „kelnek életre” (lapunknak a Digitalstand által kínált

változatát is ilyen gépen demonstrálja a cég menedzsere).

A cég működésének szálai egészen az elmúlt hétig *Steve Jobs* kezében futottak össze, aki a vállalat egyik alapítója volt még a nyolcvanas években. Egyesek igazi diktátornak tartják, mások az eddigi legkiválóbb előadók egyikének – erről könyv is jelent meg –, és az vitathatatlan is, hogy közreműködése annyira átalakította a számítástechnikát, amennyire átformálta mindennapi életünket maga a számítástechnika. Ehhez persze az is kellett, hogy a Microsoft előretörése idején kirúgják őt a saját – hullámvölgyben lévő – cégétől, hogy a nagy újrakezdés után a világ legjobb animációs filmjeit gyártó Pixar tulajdonosa legyen, valamint a NeXT számítógépek kifejlesztése révén technológiai alapot teremtsen az Apple reneszánsza számára.

A nemrég leköszönt elnök-vezérigazgató leghíresebb beszédének a Stanford Egyetem végzősei előtt 2005-ben tartott szónoklatát tartják (<http://bit.ly/steve-jobs-beszede>), amely rendkívüli szakmai karrierjének küzdelmeiből és megpróbáltatásaiból is feltár párat. Annyit mindenképpen, hogy motiváló erőként hasson mindennapi munkánk jobb elvégzésére. Nem kell azonban a világ egyik legnagyobb cégét vezetnünk ahhoz, hogy tudjuk, az emberekre való figyelés, valós igényeik meghallgatása a mindennapi életben is segíti küldetésünk teljesítését.

■ NAGY BENCE

Gospelfesztivál „térfélcserével”

A XI. nemzetközi gospelfesztiválnak ez évben is Solymár adott otthont. A hétórányi, Istent dicsőítő zenei élménnyel a helyi sportpálya szabadtéri színpadán szolgáltak az elmúlt szombaton a válogatott – magyarországi (Vác, Miskolc, Budapest, Csákvár) és határon túli – fellépők. Idén a külföldi előadók Kárpátaljáról (*Credo*), Lengyelországból (*Sienna Gospel*) és Dél-Afrikából (*Mary Ann*) érkeztek. A rendezvényt záró produk-

ciónak a katasztrófavédelmi szakemberek által kiadott viharjelzés miatt váratlanul be kellett költöznie a fedett sportcsarnokba. *Bolyki Balázs* és csapata, a Bolyki soul- és gospelkórus szépen vette az akadályt – hangosítás és zenei kíséret nélkül is bezengették a teret, és a dübörgő vastaps sem maradt el. (*A rendezvényről bővebben következő számunkban olvashatnak.* – A szerk.)

■ KÁROLY GYÖRGY TAMÁS

Prúsz-ülés Egerben

► **Az egyházi média szolgálatának aktualitásáról tanácskoztak a Protestáns Újságírók Szövetségének (Prúsz) tagjai Egerben, ahol augusztus 26–27-én élvezték a református egyház tisztáninneri egyházkerületé, illetve Kádár Zsolt egervölgyi esperes vendégszeretetét.**

A Kálvin Házban, a valamikori érseki serfőzde épületében tartott megbeszélésen a házigazda 2Tim 3. és 4.

részből válogatott verseket olvasott fel, majd bemutatta a várost, ahol népes katolikus többség mellett egy maroknyi protestáns is őrzi a hitét. Ezután a megjelent Prúsz-tagok számmoltak be röviden munkájukról – nagy öröm volt, hogy az egri helyszínválasztásnak köszönhetően olyanok is eljöhettek, akik a budapesti találkozóakra nem tudnak eljárrni. Az együttlét este a Szépasszony-völgyben borkóstolóval és vacsorával folytatódott.

Másnap az Egri Hittudományi Főiskola rektora, *Dolhai Lajos* fogad-

ta a Prúsz tagjait a papnevelő intézet történelmi épületében, ahol ötven-hatvan kispap és közel százhatvan katekéta készül hivatására. Az érsek a főiskola kommunikációs képzéséről elmondta: fontosnak tartja, hogy növendékeik „médiaképesek legyenek”. Ezek után a szövetség tagjai megtekintették az érseki múzeum kincseit, ellátogattak a Szent István Rádióba, illetve végigjártak egy *Mikes Kelemen* életét és leveleinek forrásait bemutató kiállítást is.

■ BAGDÁN ZSUZSANNA

Dolhai Lajos rektor jobbján Kádár Zsolt

Személyi változás az EBBE élén

Az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület (EBBE) augusztus 29-én Balatonszárszón tartott vezetőségi ülésén kiértékelte az elmúlt időszak szolgálatát, jóváhagyta a 2011/12-es munkaév őszi tervét, és tudomásul vette a Fővárosi Bíróság július 22-i határozatát, mely szerint a jövőben az egyesület elnöke és képviselője *dr. Garádi Péter*. Szolgálatára Isten áldását kérjük!

Az EBBE vezetősége

SZERETET VENDÉGSÉGRE

Vaníliás diós kiflik

Hozzávalók: 25 dkg liszt, 13 dkg kristálycukor, 2 tojássárgája, 20 dkg Rama margarin, késhegynyi sütőpor, 1 csomag vaníliás cukor, 12 dkg darált dió (mandula is lehet).

Elkészítés: a hozzávalókat összekeverjük. Több, ceruzavastagságú hengert formálunk, amelyeket 4-5 cm hosszú darabokra vágunk. Miután kifliformára meghajlítottuk, egy sütőpapírral kibélelt tepsibe tesszük. Ha megsült, még forrón megszórjuk va-

FOTO: BODA ZSUZSA

níliás porcukorral. Miután kihűltek, még egyszer megforgatjuk őket a porcukorban.

HIRDETÉS

Az Északi Evangélikus Egyházkerület szeretettel hívja és várja szeptember 16–17-én (pénteken és szombaton) a sportolásra, kikapcsolódásra vágyókat Az Evangélikus Egyház Aszódí Petőfi Gimnáziuma és Kollégiuma területén megrendezendő *egyházkerületi családi és sportnapra*. Részletes tájékoztató az egyházkerület honlapján olvasható: <http://www.lutheran.hu/z/honlapok/eszak/>, valamint az egyházkerület lelkészeitől kérhető. Jelentkezni szeptember 10-ig lehet az aszevgim@lutheran.hu vagy az aszevgim@freemail.hu e-mail címen.

HIRDETÉS

Evangélikusok az evangélikus nevelésért a 2011/2012-es tanévben is

Gyülekezeteink szeptember első vasárnapjának offertóriumával évek óta támogatják a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) nevelési-oktatási intézményeit. A tavaly összegyűlt adományt – közel kétmillió forintot – ezúton is köszönjük, a pénzt szociálisan rászorult gyermekek támogatására használtuk fel.

A szeptember 4-ei vasárnap offertóriumával az egyházunk intézményeiben tanuló tizenkétezer gyermek számára nyújthatnak segítséget. Isten áldását kérjük az adakozókra és adományaikra!

Az MEE Oktatási és Iskolai Osztálya

HIRDETÉS

Budafoki urnatemető

Budafoki evangélikus templomunknál 2007 óta működik az urnatemető. A hozzátartozók itt a temetők ridegségét oldó, meghitt, ízléses környezetben emlékezhetnek szeretteikre. Urnatemetőnk Budafok központjában helyezkedik el, könnyen megközelíthető több közlekedési eszközzel. Nagyobb parkoló található mellette.

A klimatizált termekben háromféle befogadóképességű, művészi üveglappal lezárt urnafülkék találhatók, amelyekbe felekezeti kötöttség nélkül bárki temetkezhet. A felravatozás lehetséges a templomban is, a gyülekezeti terem emlékező együttlétre igénybe vehető.

További információ a *Budafoki urnatemető* internetes lapon található, www.urnatemeto.hu.

HIRDETÉS

Pályázat

A Móríchidai–Árpási Evangélikus Egyházközség pályázatot ír ki megüresedett lelkészi állására. Az egyházközség várja azoknak a lelkészeknek a jelentkezését, akik szolgálatukat szívesen folytatnák a nyugati határ közelében, a Győr-Mosoni Evangélikus Egyházmegyében.

A lelkész jövedelme az országos átlagnak megfelelő. A lelkész rendelkezésre áll a felújított, háromszobás lelkészlakás, egy közös rendszerre rákötött, de külön is működtethető gáz-, illetve vegyes tüzelésű kazán, dupla garázs, nagy udvar és kert, valamint külön bejáratú, modern, felszerelt iroda. A szolgálat ellátásához gépkocsi rendelkezésre áll.

A szolgálatokról és a feltételekről részletes információ kérhető a Győr-Mosoni Evangélikus Egyházmegye esperesi hivatalában (9200 Mosonmagyaróvár, Magyar u. 33.). A személyes kapcsolatfelvétel a 20/824-9712-es egyházi mobilszámon, a 96/217-160-as vonalas számon vagy a kissmiklos@axelero.hu e-mail címen lehetséges. Az életrajzot is tartalmazó pályázat beküldésének határideje 2011. szeptember 30-a.

A gyülekezet presbitériuma fenntartja a jogot, hogy a pályázatokat előzetesen értékelje. Az új lelkész megválasztásáról a törvényben meghatározott eljárás szerint a gyülekezet közgyűlése dönt.

